

SIS-kaart
handicap
gezinsplanning
dringende medische hulp
mutualiteit
medisch centrum
ziekenhuis
apothek
dokter van wacht

=====
Gezondheid

Ik leef in België. Heb ik recht op gezondheidszorg?

In België heeft iedereen recht op gezondheidszorg. De mutualiteiten betalen een deel van deze zorg. Mensen die geen mutualiteit hebben, hebben recht op medische bijstand van het OCMW of op 'dringende medische hulp' .

Let op: mensen met een toeristisch of een tijdelijk werkvisum behoren niet tot deze categorie; zij moeten zelf zorgen voor hun gezondheidszorg.

Moet ik mij aansluiten bij een mutualiteit? Waarvoor dient de mutualiteit?

Een mutualiteit is een privéorganisatie die medische zorgen helemaal of gedeeltelijk terugbetaalt. Zij betaalt een uitkering als je door ziekte of invaliditeit niet meer kunt werken en beantwoordt jouw vragen over gezondheidszorg.

Als je dit kunt, moet je je inschrijven bij een mutualiteit.

Als je niet verzekerd kan zijn bij de mutualiteit, dan bestaat er een systeem dat via het OCMW betaalt voor jouw gezondheidszorg.

Als je migrant zonder papieren bent, heb je recht op 'dringende medische hulp' .

Welke mutualiteit kies ik? Hoeveel kost het? Hoe sluit ik me aan?

Er zijn meerdere mutualiteiten. Allemaal bieden ze ongeveer dezelfde diensten aan. In het algemene systeem moet je geen bijdrage betalen. Die wordt van het loon afgehouden (sociale bijdrage) of geïnd via overeenkomsten met andere instellingen.

De mutualiteiten bieden ook een bijkomende verzekering aan. Die betaalt bepaalde kosten terug die de basisverzekering niet terugbetaalt. Deze verzekering is verplicht en te betalen.

→ Kijk op de volgende websites om een kantoor in jouw buurt te vinden:

- www.socmut.be
- www.cm.be
- www.mloz.be

Hoe werkt het systeem van terugbetaling?

Als je een dokter bezoekt, geeft die jou een attest dat bewijst dat je hem of haar bezocht hebt. Als je dit attest aan je mutualiteit geeft, betaalt die je – helemaal of gedeeltelijk – terug wat je aan de dokter betaalde. Over het algemeen wordt een deel van de medische kosten door de mutualiteit betaald en het andere deel door jou. Dat is ook zo voor medicijnen (geneesmiddelen), hoewel je maar voor bepaalde medicijnen een terugbetaling

krijgt. In dat geval betaal je bij de apotheek een verlaagde prijs.

Wat zijn mijn rechten als patiënt?

- Je mag zelf je dokter kiezen en op elk moment veranderen.
- Je hebt het recht geïnformeerd te worden over je gezondheidstoestand, mogelijke behandelingen en risico's.
- Vóór een behandeling start, moet de dokter je vragen of je akkoord gaat.
- Je mag vragen om je medisch dossier in te kijken.
- Je hebt recht op het medisch beroepsgeheim.

Als je moeilijkheden hebt om de taal te spreken of te begrijpen, kan je hulp vragen van een vertaler of tolk. Vraag ernaar bij het ziekenhuis, medisch centrum,...

Wie contacteer ik als ik een medisch probleem heb of me niet goed voel?

Ga eerst bij een huisdokter (huisarts). Hij of zij zal je naar een specialist of naar het ziekenhuis sturen als dat nodig is.

➔ Als je niet weet waar je een huisarts vindt, vraag dan inlichtingen bij een apotheek bij jou in de buurt.

Ga niet naar de spoeddienst van het ziekenhuis voor al je gezondheidsproblemen, maar enkel voor heel dringende gevallen. De huisarts die je bezoekt kan je vertellen wat je moet doen.

Je kan best altijd bij dezelfde dokter gaan. Op die manier kennen en vertrouwen jullie elkaar en kan hij of zij altijd jouw medisch dossier bijwerken.

Wanneer moet ik naar het ziekenhuis?

Als je huisarts vindt dat je een specialist moet zien, dan kan hij of zij je naar een ziekenhuis sturen. De meeste ziekenhuizen hebben een polikliniek waar je een specialist kan bezoeken. Daar zijn bijvoorbeeld consultaties bij tandartsen, oogartsen en kinesisten. Deze consultaties gebeuren op bepaalde uren en meestal op afspraak. Je kan er dus niet terecht voor een dringend geval.

En wat als ik 's avonds of in het weekend ziek word?

Als je 's avonds, 's nachts of in het weekend ziek wordt, kan je bij een 'dokter van wacht' gaan, of hem of haar vragen om bij jou te komen als je te ziek bent om naar daar te gaan.

→ Om de dokter van wacht in jouw buurt te vinden, telefoneer je naar je eigen dokter. Een antwoordapparaat zal je het nummer van de dokter van wacht geven.

De dokter van wacht zal zien of jouw probleem erg en dringend is en je in dat geval adviseren om naar de spoeddienst van een ziekenhuis te gaan.

→ In Brussel kan je ook SOS Médecins contacteren op 02/513.02.02
www.sosmedecins.be

Zijn er nog plaatsen waar ik me kan laten behandelen?

Je kan je ook laten behandelen in een **wijkgezondheidscentra** bij jou in de buurt. Daar kan je huisartsen bezoeken, sociaal assistenten, psychologen, tandartsen, gynaecologen en kinderartsen.

→ Zie www.maisonmedicale.org (Franstalig)

De meeste mutualiteiten hebben ook poliklinieken waar je huisartsen, tandartsen, gynaecologen, kinderartsen en andere specialisten kan bezoeken.

→ Contacteer je mutualiteit voor meer informatie.

Waar kan ik terecht met problemen als koppel of over seksualiteit?

Bij een **centrum voor gezinsplanning** kan je tegen een betaalbare prijs een dokter bezoeken en advies krijgen van specialisten over voorbehoedsmiddelen (contraceptie), seksualiteit, abortus, seksueel overdraagbare aandoeningen en partnergeweld. Deze specialisten moeten

het beroepsgeheim respecteren, ook voor minderjarigen.

➔ www.loveattitude.be (Franstalig)
www.caw.be (Nederlandstalig)

In België heeft een vrouw het recht om te beslissen of zij kinderen wil of niet en om voorbehoedsmiddelen te gebruiken.

Wanneer een vrouw zwanger wordt zonder het te willen, mag zij beslissen om een abortus te hebben voor het einde van de twaalfde week.

Ik slaap slecht, heb angsten, ben depressief.

Wie kan me helpen?

Het kan helpen om met een specialist te praten over slaapproblemen, paniekaanvalen, heimwee, eenzaamheid, trauma's die je herbeleeft, ... In België zal de huisarts in die gevallen vaak adviseren om professionele hulp te zoeken. Ook voor kinderen kan psychologische hulp goed zijn. Bijvoorbeeld als zij problemen hebben op school of als zij zich plots anders gedragen.

➔ Informeer je over de diensten bij jou in de buurt, zoals centra voor geestelijke gezondheidszorg. Of praat erover met je huisarts.

Ik heb een handicap. Waar vind ik hulp voor mezelf en mijn gezin?

Als je een handicap hebt, is het misschien moeilijk om je te verplaatsen, werk te vinden, relaties aan te gaan, zelfstandig te zijn, ... Er bestaan organisaties die mensen met een handicap helpen en hen advies geven. Zij kunnen jou en je gezin begeleiden.

➔ Meer informatie (Franstalig):

- in Brussel: Phare (Personne Handicapée Autonomie Recherche), www.phare-irisnet.be
- in Wallonië: AWIPH (Agence Wallonne pour l'intégration des Personnes Handicapées), www.awiph.be

Welke documenten zijn belangrijk voor mijn gezondheid?

SIS-kaart of sociale identiteitskaart. Hierop staan al jouw gegevens die nuttig zijn voor de sociale zekerheid. Je moet deze kaart tonen bij de apotheek, in het ziekenhuis en bij de mutualiteit. Je vraagt ze aan bij de mutualiteit.

Kleefbriefje: hierop staan jouw gegevens van de mutualiteit. Je moet dit briefje kleven op de documenten voor de mutualiteit (het attest van de dokter en voorschriften

voor medicijnen). ➔ Je vraagt kleefbriefjes aan bij de mutualiteit.

Voorschrift: hierop schrijft de dokter welke medicijnen en zorgen je nodig hebt. Je toont het voorschrift bij de apotheek als je de medicijnen gaat kopen. De meeste geneesmiddelen zal je hierdoor minder duur betalen, omdat je mutualiteit een deel ervan betaalt aan de apotheek.

Attest medische zorgen: attest dat de dokter je geeft na je bezoek (consultatie). Dit geef je aan de mutualiteit om een deel terug te krijgen van de prijs die je betaalde voor de consultatie.

Europese Ziekteverzekeringskaart: voor Europese burgers of burgers van landen die internationale overeenkomsten hebben gesloten voor de ziektekostenverzekering.

Telefoonnummers in geval van nood!

- **Dringende medische hulp, ziekenwagens en brandweer: 100 of 112**
- **Politie: 101**
- **Antigifcentrum: 070/245.245**

Schrijf deze noodnummers op een kaartje en neem dit kaartje overal mee.

Zie woordenlijst pagina 67